

[Yvonne Herløv Andersen]

uanmeldt, og socialudvalgsmedlemmet skal uhindret have mulighed for at gennemføre den tilsynspligt, der er hans eller hendes ansvar. Som fremskridtspartiet også påpegede, er møder mellem beboerrådet på plejehjemmet også en udvej.

Ansvar for plejehjemmet begynder allerede ved projekteringen, og til det brug er der udsendt en vejledning fra boligministeriet fra 1967, hvori det bl. a. er anført, at det er meget vigtigt, at plejehjem betragtes som en særlig boligform. Den enkelte beboer må have mulighed for et privatliv inden for sine egne fire vægge, selv om han eller hun deltager i de kollektive funktioner som enhver beboer i et almindeligt kollektivhus. Programmeringen bør ikke skelne mellem mere eller mindre syge, boligerne bør indrettes således, at alle får samme vilkår, og præg af hospital bør undgås.

Hvis denne vejledning fra boligministeriet samt tilsynspligten blev efterlevet, havde vi da løst nogle af vore problemer.

Men så er der én ting tilbage, og det er pladsmangelen og ventetiden i visse kommuner. Her kunne jeg ønske, at lovens bogstav om, at kommunen skal oprette det antal pladser, der er behov for, blev opfyldt fuldt ud. Men det er desværre ikke tilfældet, idet det er kommunen, der bestemmer takten for og den procentvise dækning af behovet, og det er derfor i nogen grad et geografisk spørgsmål, hvilke alternative muligheder kommunerne har at tilbyde de ældre, det være sig i form af dagplejehjem, beskyttede boliger, pensionistboliger, terapi af forskellig art samt genoptræning, som jeg anser for noget meget væsentligt.

Derfor har jeg, når vi i socialudvalget har drøftet kapaciteten på vore skoler for fysio- og ergoterapeuter, været meget positivt indstillet på at øge denne kapacitet, ligesom vi heller ikke mener, at hjemmehjælp kan erstatte hjemmesygeplejen og slet ikke med det ringe indhold, hjemmehjælperuddannelsen har i dag, desværre. For opgaven bliver jo større og større for den enkelte hjemmehjælper: ikke alene er levealderen for de ældre forlænget væsentligt, men det er også tungere og tungere klientel, hjemmehjælperen skal tage sig af, og det er derfor et spørgsmål, om man ikke i de sværere tilfælde skulle erstatte hjemmehjælperen med en uddannet sygehjælper.

Målsætningen inden for ældreomsorgen, som er: længst muligt i eget hjem, kræver en langt større indsats for at blive opfyldt. Dette skal ses i sammenhæng med, at der stadig er for lang ventetid på plejehjemspladser i visse kommuner som nævnt før, og her tror jeg ikke det er nok med udbygningsplaner og uddeling af næser fra styrelsen; en langt klarere præcisering i loven bliver nødvendig.

Af den løbende debat kunne man få det indtryk, at plejehjem var et sted, hvor vi alle skulle tilbringe de sidste år af vort liv, men det er dog langt fra tilfældet endnu. Af Danmarks Statistik af 31. marts 1975 fremgår det, at plejehjemstilværelsen er en undtagelse, som også ministeren nævnte, og først i 80-84 års alderen når man op på, at hver 7. er på plejehjem, mens 6 af hver 7 lever uden for plejehjem; selv i aldersgruppen 85 år og derover er kun hver tredje på plejehjem, mens to af hver tre lever udenfor.

Så er der også hele problemet om vores opfattelse af den ældre aldersgruppe; det er alt for unuanceret. Det drejer sig jo ikke om én stor homogen gruppe, der kan gå under betegnelsen uproduktive. Her er visitationen nok den nøgle, der skal til for at sikre en behovspræget individuel tilbudsgivning og behandling.

Det viser sig ved en undersøgelse offentliggjort i Ugeskrift for Læger i 1977, at plejehjemsindstillingen er ukorrekt i mere end halvdelen af tilfældene – og det er jo ganske mange – idet patienterne enten blev udskrevet til eget hjem: 25,8 pct., til familie: 0,9 pct., til rekreation: 2,2 pct., anden specialafdeling: 4,0 pct., den gruppe, der døde: 18,4 pct., og 25,8 pct. blev videresendt til genoptræning på langtidsmedicinsk afdeling, mens – og nu kommer vi til det – kun 19,1 pct. blev udskrevet til plejehjem. Det er altså kvaliteten af visitationsprocessen, der skal forbedres.

Indsatsen uden for plejehjem kan næppe antages at skulle mindske den aldersbetingede plejehjemsindlæggelse, men indlæggelsen af sociale årsager kan vi jo gøre noget ved gennem oplysning og forebyggende arbejde af den art, der allerede har været nævnt og almindeligt kendt i flere år.

En nyere gren er dag- og natsenge på plejehjem for de ældre, der ikke kan være alene hele døgnet, ligesom hjemmehjælp i week-